

Möjekleriň ýalagyna düşen Liwiýa: Hudaýlaryň öji

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Möjekleriň ýalagyna düşen Liwiýa: Hudaýlaryň öji MÖJEKLERİŇ
ÝALAGYNA DÜSEN LIWIÝA: HUDAÝLARYŇ ÖJI

Onuň dramatiki soňy bir mahallar elleşip gujaklaşan, dostum diýip çadyrynda myhman alan döwlet ýolbaşçylarynyň, premýer-ministrleriniň, prezidentleriniň gönüden-göni görkezmesi bilen geldi.

Günbatarlylaryň «haçly ýörişiniň» başlamagyna sanlyja günler galypdy. Kaddafi musulman dogany we NATO-nyň agzası TürkİYE haraý gözläp, 2011-nji ýylyň 8-nji martynda TürkÝäniň «TRT Türk» döwlet teleýaýlymyna beren interwýusynda şeýle diýipdi: «Hemmämiz osmanly, biziň taryhymyz bir».

Ykbalyň oýnuna seretseñizläň: Kaddafi özünü osmanlylardan hasaplap magtanjak bolýar, onuň tepbedini okajak bolup ylganlaryň arasynda TürkÝäniň «täze osmanlylary-da» öz ýerini aldy.

Şondan dört aý ön hut Kaddafiniň elinden «adam hukuklary boýunça baýrak» alan TürkÝäniň premýer-ministri Rejep Taýýip Erdogan «doganlyk» musulman ýurduň üstüne bomba ýagdyrjak NATO-nyň istrebitellerine rugsat bermekden gypynç etmedi. Bulam az bolýan ýaly Liwiýanyň garşysyna gurnalan ekspansiyá TürkİYE 1 suwasty gämiden, 4 söweşjeň gämiden, 1 kömekçi

gämiden ybarat kuwwatly deňiz güýçleri bilen, alty sany «F-16» söweşjeň uçary bilen şärikdeş boldy.

Şeýle-de, 2011-nji ýylyň iýunynda ABŞ-dyr Türkiye liwiýaly gozgalaňçylara pul kömegini edendiklerini, Fransiýa bolsa ýarag kömegini edendigini mälim etdiler.

Liwiýa indi agyr ýaralydy, möjekleriň ýalagyna düşmegin öñisyrasynda durdy. Ýagdaý şeýle bolandoň, başga-da işdäsi açylýanlar orta çykyp ugrady. Kanada, Katar, Belgiýa, Norwegiýa, Gollandiýa, Daniýa çaltlyk bilen Liwiýa goşun salmagyň tarapdary bolup çykyş etdiler.

Rejep Taýýip Erdogan bilen Muammar Kaddafiniň duşuşygy (23.11.2009).

• **Uruş çarhynyň dışleriniň arasynda**

2011-nji ýylyň 19-njy marty, «Yeliseý» kösgи, Pariž.

Ýer togalagynyň «hudaýlary» eýýäm permanyny çykarypdy. Sarkozi, ABŞ-nyň prezidenti Obama, Angliýanyň premýer-ministri Kameron ÝB-niň we NATO-nyň ygtyýarlylary bilen birlikde harby strategiýany ara alyp maslahatlaşmak üçin üýşýär. Nähili geňem bolsa, olaryň arasynda şondan bir ýyl öň Kaddafiniň başlyklyk eden Arap bileleşiginiň başlygy bilen Iordaniýa, Katar, Yrak, Birleşen Arap Emirlikleri ýaly musliman ýurtlaryň wekilleri-de bardy.

Ýygnanşyk öýleden soň gutarýar, ilkinji fransuz hüjüm edijilikli uçuşlary Grinwiç sagadyna görä 16:45-de bolup geçýär.

Çozusa 20 fransuz reaktiw samolýoty gatnaşýar. Gysga wagtyň dowamynda amerikan we iňlis raketalary-da herekete geçýär.

Ýedi aý dowam eden häzirki döwrüň «haçly ýörişinde» diňe

fransuz uçarlary 5 müň 600 hüjüm edijilikli uçuş gurnaýar. Nämüçindir, Fransiá beýlekilerden ozmak üçin gaty gyssanmaç hereket edýär. Iñ beteri-de, Sarkozi gyssanýar.

Munda Tripoliniň üstüne birinji bombanyň düşmeginden iki gün öň Kaddafiniň we onuň oglы Seyfulyslam Kaddafiniň Sarkoziniň saýlaw kampaniýalaryny özleriniň maliýeleşdirenlikleri baradaky beýanatlary rol oýnadymy, belli däl.

Belli dälem bolsa, ursuň we ýok etme gyssanmaçlygynyň goh-galmagalynyň arasynda bu tasin beýanat ýitip gidýär. Muňa garamazdan prezident Sarkozi hakda oña edilen pul kömekleri, derňew edaralarynyň işgärlerine berilen paralar we gizlin söwdalaşyklar boýunça orta seçilen çekişmeler dumly-duşa ýaýraýar.

Bu çekişmeleriň soň-soňlar ýüze çykjak anyk delilleri-de bolýar: Kaddafiniň iñ ýakynyndakylaryň beren beýanatlary, çykany we öňki Müsür-Liwíya gatnaşyklary boýunça koordinatory Ahmet Kaddaf ed-Demiň 2018-nji ýylyň martynda teleýaýlymlaryň birine beren görkezmeleri, 2006-njy ýylyň soňlarybda Liwíyadan Sarkozä 5 million ýewro getirendigini aýdan işewür Ziad Takieddiniň beýanatlary, 2012-nji ýylда şübheli ýagdaýda ölen Liwíyanyň öňki Nebit ministri Şükrü Ganimiň ýanyndan çykan we Sarkozä bir sumka doly pul getirilendigi hakdaky bellikler, Sarkoziniň hasabyna geçirilen umumy jemi 50 million ýewro barabar pullar, gizlin derňew işleri, Sarkoziniň tussag astyna alynmagy, şayatlaryň şübheli ölümleri, sülçilerden birine telefon arkaly edilendigi ýüze çykan para teklipleri...

Gürrünsiz, bularyň hemmesi gelejeginiň jedelli temalary. Ýogsam bolmasa, indiden soň suw seňrikden agypdy, Liwíyanyň mawy asmany dünýäniň iñ ösen, iñ medeni, iñ zamanabap ýurtlarynyň söweşeň uçarlary tarapyndan bireýyäm basylyp alynypdy!

Liwíya indi uruş çarhynyň dişleriniň arasynda üwelmäge başlanypdy...

• **Köne we täze dünýäniň ýyrtyjylary**

Muammar Kaddafi.

Dünýäniň ketdelerine ýumruk salgap bilýän «däli», çölüň horaşaja bedewi çadyrynda doglup, ýurdunyň ykbalyny kolonizatorlaryň elinden alan adam!

Düýnüň ezilen halklarynyň arkadagy saýylýan gahryman dem salymda külli Günbataryň azyndan özleri ýaly «zamanabap» ýaraglaryň we mediýa serişdeleriniň hüjümi astynda şu günüň «eli ganly diktatoryna» öwrülipdi...

Onuň dramatiki soňy bir mahallar elleşip gujaklaşan, dostum diýip çadyrynda myhman alan döwlet ýolbaşçylarynyň, premýer-ministrleriniň, prezidentleriniň gönüden-göni görkezmesi bilen geldi.

2011-nji ýylyň 19-njy martynda ilki siwilizlenen Fransiyanyň uruş maşynlary, soňra NATO herekete geçýär: Napoliden, Izmirden, Injirlikden, Dižondan, Agraturdan, ýene aýry-aýry 27 ýerden söweşjeň uçarlar asmana galýar. Şondan soňky gün-aýlarda Demirgazyk Afrikanyň başyna musallat bolup inen uruş çarhy durman aýlanýar we Liwiýanyň çäklerine gurnalan hüjüm edijilikli uçuşlaryň sany 26 müñe ýetýär.

Onlarça ýyllap okkupasiýa astyndaky palestin topraklary hakdaky BMG-nyň kararlaryny bir köpükçe-de görmeýän Ysraýyl üçin sesini çykarmaýan Fransiyanyň «medeniýetlileri» beren beýanatlarynda BMG-nyň kada-kanunlaryna eýerýänçä Liwiýa garşı gönükdirilen operasiýanyň gutramajakdygyny aýdýar. Liwiýa ursy bes etmäge razydygyny aýdanam bolsa, mundan soň üýtgejek zat ýokdy.

Howada täze dünýäniň, ýerde bolsa köne dünýäniň ýyrtyjylary bardy. Hüjümler ýedi aýlap dowam edýär. Üznuksız ýagýan ölüm we gan ýagşynyň astynda Kaddafi Sirtdäki jihatçy sürülere linç

etdirilýär...

Kolonial taryhyň galphorluk, gözboýagylyk, hyýanat garylan täsin oýnunyň ahyrynda «hudaýlar» öjüni alyp dyndy.

Öñki kolonizatorlar näme-de bolsa, az-uçuk ynsaplydylar. Olar Omar Muhtara öldüren şäherleri Sulukda jaýlamak üçin bir mazar ýeri eçilipdiler.

XXI asyryň şu günki kolonizatorlary barada aýdanda bolsa... Olar has zannyýamandylar! Ony Liwiýanyň uç-gyraksyz çöllerinde näbelli bir ýer duvladylar.

Şeýdip, häzirki dünýäniň kolonizatorlary Sirtdäki garyp bedewi çadyrda doglup, imperialistik dünýä bilen süsüsen dälibas adamdan halas bolupn Italiýanyň paýtagty Rimde – Kaddafynyň döşünde täzeden direlen Omar Muhtary ikinji gezek öldürdiler.

Indi olaryň hilegärliklerine, mekirliklerine, şarlatanlyklaryna garşıy çykyp biljek güýç galmandy! Ýakyn Gündogaryň, Afrikanyň, Egeýiň, Ortaýer deñziniň içinde gark bolan gan we ölüm deñzindäki Liwiýa doýmaz-dolmaz açgözlükleri bilen gelen möjekleriň ýalagyna ýene bir gezek düşüpdi.

YŞYD-niň Liwiýadaky pokazowkasy

Ýusuf NAZYM. Taryhy makalalar